

Có lẽ câu chuyện hôm nay phải bắt đầu bằng hai chữ “ngày xưa” thì mới đúng cách.

Ngay từ viết nghĩ nhớ vì liên tưởng tới những ngày thơ ấu của mình. Viết Nam bộ như những văn hóa Trung Hoa và trẻ em cũng không ra khỏi những đó nên rằm Trung Thu là ngày hội của tuổi thơ, chứ thua số tháng bằng của ba ngày Tết mà thôi.

Tôi bé, mình đã nhìn ánh trăng như một thiên đường treo trên cao. Qua bao truyện cổ tích, em bé Việt gọi một trăng bằng nhiều danh từ mà miêu tả, nào là cung Quỳ, cung Quỳng, chầu Hằng hoặc Hằng Nga, mà không rõ xuất xứ từ đâu.

Rồi thì các em cũng loáng thoáng biết là trên cung Quỳng có chú Cuội già, có khi lại là thỏ ngọc Cuội, vì mình chỉ mà bắt đầu lên đó!

Các em đã nghe ông bà cha mẹ hoặc thầy cô kể nhớ vì. Và nghe nhiều hơn cả là qua... những bài hát trên các làn sóng phát thanh mà dịp Trung Thu.

Mùa Trăng

Tác Giả: Quỳnh Giao

Thứ Năm, 16 Tháng 9 Năm 2010 09:53

Đến mùa Trung Thu, ngoài cái thú đi ăn bánh dẻo, bánh nướng đến sún cạo răng, trẻ con thích nhất là đêm xuống, cả nhà đã ăn uống xong xuôi, đi cạo cha mẹ cho đi hóng mát bên xe hơi mát vòng ngoài phố.

Có khi cha mẹ hàng chỉ cho đi xuống tận Chợ Lớn đi xem đèn. Một rừng đèn đầy màu sắc và hình thù khác nhau cả làm cho con trẻ say mê. Nào là đèn bươm bươm, đèn con cá, đèn ông sao, đèn tu thủy, đèn máy bay... Nhưng con bé thì mê nhất đèn xếp đèn màu, và ngây mắt nhìn đèn kéo quân, từng người từng người như tiên giáng hạ ra trước mắt mình rồi trở về.

Trong khi đó thì các bài hát về Trung Thu vang lên từ góc phố, từ lối xóm vắng lặng. Yêu nhất là bài “Thơng Cuội” của nhạc sĩ Lê Thước. Nhất là thơng Cuội đó là “ôm mắt mẹ tôi.” Vả ôi cái gọi là ôm, vả ôi nghĩ mình là thơng cuội trên cung trăng:

*Bóng trăng trẻ ngà, có cây đa to
Có thơng Cuội già ôm mắt mẹ tôi
Cuội ơi, ta nói cho Cuội nghe
Trên cung trăng làm chi?*

*Các em thích cuội, mua lên cung trăng
Cả hai ông Trư cho mua cái thang
Mua sắm tháng Tám Trư cho
Mắt ông trăng sáng thốt to...*

Cùng mắt chó đ, Phạm Duy viết bài “Chú Cuội” với nội dung khác hẳn, tình tứ mà lãng mạn.

Chú Cuội của Phạm Duy là người lớn, không phải thơng Cuội của trẻ con. Chú Cuội này yêu cô Hằng năm xưa xuống trần, rồi vì thơng người cô nên đi trâu ăn lúa mà quên đi người vợ. Cô Hằng này là không phải là nàng Hằng Nga trên cung Quảng Hàn của chúng ta. Cô Hằng này là nàng Thái Hằng mà ông đang tán tỉnh đáng người.

*Ta yêu cô Hằng năm xưa xuống trần
Nàng ơi, nàng về đừng gian tìm người nuôi nàng*

Mùa Trăng

Tác Giả: Qu&nh Giao

Thứ Năm, 16 Tháng 9 Năm 2010 09:53

Cung đàn H&ng Nga.

Xin đôi cánh vàng, m& n chi& u mây non

Cu& i& i, Cu& i theo cánh gió

Cu& i lên cung v&ng, Cu& i không v& làng...

T&i nhóc tì ch&a bi&t yêu là gì, cho nên không thích chú Cu&i, mà ch& thích th&ng Cu&i!

Lúc hát ban nhi đ&ng c&a bác Ki&u H&nh, Qu&nh Giao này còn gi& tên th&t và có l&n đ&c hát bài “Hình &nh M&t Đêm Trăng” c&a Văn Ph&ng. Nói theo ngôn ngữ ngày x&a là con bé li&n “m&t” bài hát này li&n. Văn Ph&ng vi&t ca khúc trên nh&p Boston đầu đ&t, cung Fa tr&ng trong sáng, bằng khu&ng man mác. Tr& con t&ng đ&c ch&p cánh bay:

Khi& u th&, ng& i trông bóng trăng, nhìn theo áng mây đ&a

Nghe má ba, k& trong ánh trăng, Cu& i đang s&ng say s&a

R& i thôn xóm h&ng lên t&ng reo, hòa theo khúc ca ngân

T&ng ngân th&, b&y em múa ca m& i trăng thu xu&ng tr&n

L&ng tr& i mây tr&ng trôi l&ng l&

M& h& t&ng sáo ru h&n th&

Ng&m trăng thanh và nghe t&ng tiêu đ&a câu m& màng

Lòng tôi mong &&c tiên ban c&p cánh bay lên v&ng trăng...

Nh&ng r&i l&i có năm 75 tan tác.

R&i ph&i sang Hoa K& t& n&n.

Khi &y, gia đình m&t v&ng trăng cũ và đ&n ti&u bang Virginia t&m trú nhà ng&&i anh c& đã du h&c t& năm 1950.

Lúc đó, anh B&u D&&ng đã xong b&ng ti&n sĩ t& Harvard và làm giáo s& d&y Pháp ngữ và Văn Hóa Trung Hoa cho Đ&i H&c Bridgewater, cùng tên th& tr&n & mi&n Đông, cách th& đô Hoa Th&nh Đ&n hai giờ lái xe. C& th& tr&n hi&n hòa này ch& có đ& 2,000 dân, ph&n l&n là sinh viên và gia đình c&a giáo s& d&y trong tr&ng. Bridgewater có v&n v&n m&t tr&ng đ&i h&c, m&t nhà

Mùa Trăng

Tác Giả: Quỳnh Giao

Thứ Năm, 16 Tháng 9 Năm 2010 09:53

thò, hai siêu thò Mò bợng chò Anh Minh gợn phò Nguyợn Huợ cợa ta, và mợ t rợp ciné nhợ xúu tợa cái hợp quợ t.

Lúc mợ i tợi, con gái cợa ngợợi viợ t mợ i lên năm, vợa đợ tuợi vào kindergarten. Cợ vùng chợ có anh Bợ u Dợợng là ngợợi Á Đông duy nhợ t. Nay thêm mợ t gia đợnh tợ nợ n là có thêm ba ngợợi Á Châu. Mợ i khi ra đợợng, thiên hợ trợ mợ t nhìn. Ngợợi Mợ có lòng bác ái thiợ t thợ c, hợ tợp nợp đợm cho nào khăn tợm nào nợi niêu. Trong nhà có đợn mợ y chợ c bợ khăn và mợ y bợ comforter cho giợợng ngợ. Đợi khi hợ đợn nhà đợn hai mợ con đợ ăn lunch, nhợ ng món ăn vợ n chợa thợ quen, nhợ hot dog hay tuna salad.

Cợ hai mợ con chợ mong đợợc vợ ăn cợm nguợi vợ i nợợc mợ m!

Tợi Mợ vào tháng 6, 1975, đợn tháng 9 hoàn hợ n nhìn tợm lợch là lợi lợm bợm “bây giợ bên y đợng là rợm Trung Thu.” Con bé con bợng nướ áo hợi mợ: “Mợ ợi, thợ cái ông Viợ t Nam ợ trên moon, ông ợ y còn đợ không?” Phợi vài giợy sau mợ i kợp hiợ u là cháu nó nhợ c đợn thợ ng Cuợi! Và muợ n khóc òa.

Nó ra đợi mà hợ n còn đợ y ợp hình ợ nh mùa trăng cũ. Cợ tợợng là ngợợi lợ n mợ i hoài niợ m quá khợ, nào ngợ con trợ cợng nhợ mình, vợ ng trăng năm xợa vợ n rợ ng rợ trong trí nhợ.

Bây giợ, nhìn trăng mợ i mà nghĩ đợn trăng xợa, ngày cũ, mình mợ i thông cợm vợ i Nguyợn Du. “Vợ ng nguyợ t trợ i Nam còn mợ t mợ nh, đợm vợ soi thợ u đợ đôi nợi...” Ông viợ t bài này đợ tợ biợ t mợ t ngợợi bợ n trong thợ i ly loợ n. Hai ngợợi đôi nợi cợng nhìn lên vợ ng nguyợ t mà nhợ nhau.

Phợ i chi vợ n còn mợ t lợ trợ rợ ng rợ n rợợc đợn, cho mình vui thêm đợợc mợ t chợt...